

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enheden for EU og internationale forhold

Den 2. april 2014

FVM 260

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. april 2014

1. Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af bestemmelser om producentorganisationer, driftsfonde og driftsprogrammer i sektoren for frugt og grøntsager siden 2007-reformen
- *Udveksling af synspunkter*
KOM (2014) 112

Side 2

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) den 14. april 2014

1. Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af bestemmelser om producentorganisationer, driftsfonde og driftsprogrammer i sektoren for frugt og grøntsager siden 2007-reformen produkter KOM (2014) 112

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. marts 2014. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen skal i medfør af Rådets forordning (EF) 1234/2007 udarbejde en rapport om producentorganisationer, driftsfonde og driftsprogrammer i sektoren for frugt og grøntsager siden 2007-reformen. Den er nu fremlagt og viser, at gennemslagskræften af støtteordningen for frugt og grøntsager er begrænset på grund af lav organiseringsgrad i sektoren i visse medlemsstater. Endvidere peger Kommissionen på behov for forenkling af ordningen. Kommissionen vil på det grundlag arbejde videre og eventuelt fremkomme med lovforslag om revision af støtteordning for frugt- og grøntsagssektoren. Rapporten er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. april 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2014) 112 af den 4. marts 2014 fremlagt en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af bestemmelser om producentorganisationer, driftsfonde og driftsprogrammer i sektoren for frugt og grøntsager siden 2007-reformen. Rapporten er fremsendt til Rådet af rådssekretariatet i en dansk sprogudgave den 6. marts 2014.

Kommissionen skal i overensstemmelse med artikel 184, stk. 4, i Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 ("fusionsmarkedsordningen") senest den 31. december 2013 forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelse af bestemmelserne i del II, afsnit I, kapitel IV, afdeling Iva og del II, afsnit II, kapitel II, for så vidt angår producentorganisationer, driftsfonde og driftsprogrammer i frugt- og grøntsagssektoren.

Rapporten er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. april 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der er ikke tale om stillingtagen til konkrete forslag, hvorfor nærhedsprincippet ikke er relevant.

Formål og indhold

Ved reformerne af markedsordningerne for frugt og grøntsager i 1996 og 2007 blev ydelsen af støtte i frugt- og grøntsektoren centreret omkring producentorganisationer. Ved 2007-reformen blev det desuden obligatorisk for medlemsstaterne at indføre nationale strategier for ordningen, idet der blev indført mulighed for at yde støtte til krisetiltag, og der blev lagt øget vægt på miljø.

Rapporten beskriver udviklingen i sektoren i perioden 2003-2010. Perioden er kendetegnet ved et fald i arealet med frugt og grøntsager. Antallet af frugt og grøntbedrifter samt de produce-

rede mængder er ligeledes faldet i perioden. Organiseringsgraden (regnet som andelen produktionsværdien af frugt og grøntsager afsat af producentorganisationer i forhold til den samlede produktionsværdi af alt frugt og grønt) var i 2010 på 43,0 % på EU-niveau. Dette tal dækker over meget store forskelle mellem medlemsstaterne. Således er andelen i Nederlandene næsten 100 %, mens mange medlemsstater i Sydeuropa og Østeuropa ligger under 20 %. Danmark ligger med ca. 52 % over EU-gennemsnittet. Andelen af producenter i EU, der er organiseret i en producentorganisation, steg fra 10,4 % i 2004 til 16,5 % i 2010. Da muligheden for at yde støtte i sektoren stort set er begrænset til producentorganisationer (og sammenslutninger af producentorganisationer), bevirker den lave organisationsgrad, at kun en mindre del af sektoren får del i støtten.

Organisationerne får del i støtten ved at oprette en driftsfond, som finansierer aktiviteter i et driftsprogram. Den finansielle støtte fra EU til producentorganisationernes driftsfonde kan maksimalt udgøre 4,1 % af hver producentorganisationens samlede afsatte produktion, dog op til 4,6 % til kriseinstrumenter. EU-støtten kan højst udgøre 50 % af omkostningerne. Rapporten viser, at de samlede udgifter til driftsprogrammer i perioden 2004 til 2010 steg fra 713 millioner € til 1.374 millioner €. EU's finansielle støtte steg fra 380 millioner € til 671 millioner €. Kommission konkluderer herom, at andelen af producentorganisationer, der har gennemført et driftsprogram, er steget. Den samlede finansielle støtte fra EU ligger dog væsentligt under, hvad der potentielt kan ydes. Således svarede støtten i 2010 til 3,4 % af værdien af produktionen, som afsættes gennem producentorganisationerne, og blot 1,3 % af den samlede værdi af EU's frugt- og grøntsagsproduktion.

Vedrørende gennemførte foranstaltninger er de mest anvendte følgende: Planlægning af produktionen med 22,2 %, foranstaltninger til forbedring eller opretholdelse af produktkvaliteten med 20,3 %, miljøforanstaltninger med 23,8 % og foranstaltninger til forbedring af afsætning med 24,0 %. Derimod bliver kriseinstrumenter brugt meget lidt (2,8 %).

Konklusionerne i medlemsstaternes evalueringsrapporter fra midtvejsevalueringen i 2012 viser, at driftsprogrammerne i de fleste medlemsstater bidrager positivt til at fremme omsætningen af medlemmernes produkter på markedet. I visse medlemsstater bidrager driftsprogrammerne til at øge den handelsmæssige værdi af produkterne. Dermed lader det ikke til, at driftsprogrammerne bidrager til at optimere produktionsomkostningerne, stabilisere producentpriserne eller forbedre producentorganisationernes tiltrækningskraft. Endeligt peger rapporten på svagheder i udarbejdelse af medlemsstaternes nationale strategier samt svagheder i overvågning og evaluering af nationale strategier.

Rapporten konkluderer blandt andet, at det skal undersøges, hvordan man øger organisationsgraden og derved udnyttelsen af ordningen. Det gælder navnlig i de medlemsstater, hvor deltagelsen er lav, for på den måde at modvirke den nuværende ubalance på tværs af EU. Det bemærkes derudover, at driftsprogrammer godt kunne bidrage mere effektivt til at nå hovedmål som for eksempel forbedring af producentorganisationernes tiltrækningskraft, forøgelse af produkternes handelsværdi, optimering af produktionsomkostningerne og stabilisering af producentpriserne.

Det vurderes, at kriseinstrumenternes begrænsede anvendelse viser, at der er behov for forbedring af disse. Det samme er tilfældet med anvendelse af midler til strategiske formål som forskning og forsøgsproduktion.

Der peges også på, at de nuværende regler er for komplicerede og giver dårlig retssikkerhed. Forenkling og konsolidering af den retlige ramme skal derfor prioriteres ved en fremtidig revision. Det anses også for nødvendigt at mindske den administrative byrde for producenterne og de forvaltende myndigheder.

Det vurderes, at det eventuelt kan blive nødvendigt med en omfordeling af visse finansielle ressourcer inden for rammerne af budgettet til sektoren.

Kommissionen vil på grundlag af rapporten og den efterfølgende debat arbejde videre og eventuelt fremkomme med lovforslag om revision ordningen for frugt- og grøntsagssektoren.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om rapporten.

Konsekvenser

Rapporten har ikke i sig selv konsekvenser for EU-budgettet, ligesom den ikke i sig selv har statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring § 2-udvalget (landbrug), og der er ikke indkommet hørings-svar.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen tager Kommissionens rapport til efterretning. Det skal påpeges, at støtteordningen til frugt- og grøntsektoren er kompliceret og besværlig at anvende for såvel myndigheder som producentorganisationer. Dette har medført finansielle underkendelser for flere medlemsstater vedkommende, herunder Danmark. Kommissionen bør derfor i en fremtidig revision prioritere en forenkling af ordningen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at en række medlemsstater vil understrege behovet for forenklinger og præciseringer af regelsættet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. marts 2014 forud for rådsmøde den (landbrug og fiskeri) den 24. marts 2014, jf. samlenotat oversendt den 13. marts 2014.

Notat er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.